

ሸሙጥ

እንዳመቻች የምትወጣ ነፃ ጋዜጣ

ቁጥር 2

ሚያዝያ 27 ቀን 1968 ዓ.ም.

ይድረስ

ለልዑል ወንድሜ ለራስ መንገሻ ሥዩም። እንደምን ሰንብተሃል? እኛ ወገኖችህ በእግዚአብሔር ፈቃድ ደህ ና ነን። ለልዑል ጌታዬ ለመርዕድ አዝማች አስፋ ወሰን ቀደም ብዩ የፃፍኩላቸው መልእክት እንደ ደረሳቸውና ለእኛ እንዳስተላለፉት ላኩብኝ። ከእንግዲህ ለአንተ ብፅኖ የሚያመች መሆኑን ገለፁልኝ። ትንሽ መጀመሪያ ላይ ግራ የገባኝ ደብዳቤየን በጎንደር በኩል በአንድ ጎፈሬያም እንድልክና እርሱም ተስፋዬ ደበሳይ ለተባለው ካርቱም ለሚኖር ተራማጅ ነኝ ባይ እንዲልክ መታዘዜ ነበር። ምክንያቱም እነዚህ ሰዎች እኛንም አልፎ አልፎ በሚሰድበው በስወር ጋዜጣቸው በዴሞክራሲያ ዋና ተሳታፊና የኢትዮጵያ ህዝብ አብዮታዊ ፓርቲን ያቋቋሙት በመሆናቸው ነበር።

ታዲያ እዚህ መሬት ይዞታ ሚኒስትር ያደረጉትን እኩይ እንዲቆጣጠር ያሾምነው አንድ የነቃ የተባ ዘመዳችን ሲያጫውተኝ ነገሩ ሁሉ ገባኝ። ባለፈው ደብዳቤዬ እንዳሳሰብኩት ለካ እነሱም የጋራ ጠላታችንን አብረን እንድንወጋ በበኩላቸው ተስማምተው ኖሯል። በሁሉም ነገር እንድንተባበር የኤርትራውም ግንባር ማዘዙን አጫውቶኛል። አንዳንዴ ስድባቸው እኛንም ስለሚወርፈን ቅር ቢለኝም ካለእነ ኦስማን ሳላህ ሳቤ በስተቀር ማንም ስለማይቀራቸው ራሴን አጥናንቼ አተባበራለሁ። በብዙም ነገር መወገጥ ጠቅሟል።

ስምምነቱ እኛ በየገጠሩ ያሁኑን ጉግ ማንጉግ አገዛዝ የሚቃወመውን የጨዋ ልጅ እንድናነሳሳ፣ ነጋዴውንም አስተባብረን የተወቃው እህል ከተማ እንዳይገባ እንድናደርግ፣ የገበሬ ማህበሩንም እንድንበትን፣ ዘንድሮ እንዳይታረስ እንድናገድ፣ በሹመቱም በኩል እነርሱም ሰዎቻቸውን ሲያስገቡ እኛም ጠንከር ብለን እንድንይዝና ትንሽም በገንዘብ እንድንረዳ ነው። ገንዘቡ እንኳን አስከ ዛሬ ያነሳቸው አልመስለኝም ነበር። ቀደም ብሎ እኔ እንደማውቀው ፅሁፍ ለማባዛና ለማንጓዣ፣ እንዲሁም ለሚያድሱ ስራ ፈቶች የሚከፈል፣ ለፖሊሱም እንዳያይ የሚረዳ በወር እስከ 10500 ዶላር/የአሜሪካኑን ማለቴ ነው የኛውማ መቅኖ አጥቷል/ ይላክላቸው ነበር። ታዲያ ወይም የውጭዎቹ ይቀየሩላቸው ወይም ደግሞ በትግራይና በባሌ ከኛ ሰዎች ጎን ላስለፏቸው ሰዎች ይዋል ገና አልደረስኩም እርዱን ማለት አምጥተዋል። መሪዎቹም ማርያምና ሥላሴ አካባቢ የሚያካሂዱትን የእንግሊዝ ጠላ ቅምሻ የቀነሱ ይመስላል።

ታዲያ በችግራችን ላይ ችግር ተጨምሮ አንጣርያ ለአንጣርያ ቢደጋገፍ ተያዞ እንዘፍ እንዳይሆን ራሳቸውን ይቻሉ ብለናል። ባይሆን ስድሊን እንዲቀንሱ ትንሽ እናግዛለን። ፈረንጆቹም እኛን ከመርዳት ይልቅ በአስተማሪውም በአማካሪውም በኩል እነርሱን ሲረዱ ነው የምናየው። ቢሆንም የደርጉን ፋሽሽትነት ለማረጋገጥ መገፋፊያ ስለሚሆን አይከፋንም። ይህንን ፋሽሽት ደርግ የሚያገለግለውንም ባንዳ ሁሉ /አዬ እዚህ ላይ ጥሩ ብለውታል/ ለማጋለጥ ይረዳል። ፋሽሽት፣ ባንዳ እያሉ መጮሃቸው ጥሩ ነው። ስም ይወጣ ከቤት ይከተል ጎረቤት እንዲሉ በዚህ አራምዶ ይድፋውና ተራማጅ የሚባለው የሰፊው ህዝብ ድምፅ፣ ሬፑብሊክ፣ ወዝ /ነጫጭባው ሁሉ ወዛም ነኝ ሊል/፣ ነፃነት፣ የአብዮት ፋና፣ ታጋይ ኢትዮጵያዊት እያለ እየሰየመ እየፈ ከሚያወናብደው ሁሉ ጋር አብረው አሲረው እንዲነቅፉ እኛም እንድናስተጋባ ነው ሃሳቡ። ባላዋቂ ቤት እንግዳ ናኝበት እንዳይሆን የዚህን ተማርኩ የሚለውን ወገን ጉዳይ እኛ ትተን እነርሱው ቢይዙት ነው የሚሻለው በሚል ነው።

ትምህርት ቤቱ ሁሉ ባደውን አፋን ከፍቷል። ይኸን መስታዎቱንም ሲያንኮታኩቱት ወናው ማማሩ። ወደፊት አንበሳ የሚኖርበት ምድረ በዳ፣ ተኩላና ቀበሮ የሚተኛበት ጫካ፣ የዝንጀሮ መፈንጫ ውድማ እንደሚያደርጉት ሲታየኝ በደስታ ልቤ ይረካል። መንፈሴም በዚህ በመከራ ጊዜ ይታደሳል። እግዚአብሔር ከጎናችን አንደቆመ አምናለሁ። የርሱን ባሕረ ምስጢር ዋነኛ የመረመረው ሁሉ ያጠፋናል ባልናቸው የተሰፋ ወይን ልምላሜ ሲያሳየን ለርሱ አምላካችን ክብር ምስጋና ይገባው ይላል። ተድላንም ይወርሳል።

በየገጠሩ ዘማች ተብሎ ሲተናኮለን የነበረውን ተማሪ ይሄው እዚሁ አዲስ አበባ ተጠራቀም ቢሉት ሰተት ብሎ መጣ። ማህበር እያለ ኩሊው ሁሉ እንዳያስቸግር የፋሽሽት ማህበር ይቅርብህ ብለውት ደህና አርፈን ነበር። አሁን እንኳን ማህበሩን ቢያቋቁም ግድ የለም። እነ በየነ ሰለሞን፣ እነ ማርቆስ ሃጎስ ተፈተዋል። እነሱም ባይችሉ ወገናቸው የሆኑ ወደር የሌላቸው ጠጉረ ረዣዥሞች ፋሽሽት ፋሽሽት እያልክ ጩህ ሲሉት መጮሁ አይቀርም።

በፅሁፍም በኩል ያ ድሮ በኛ መንግስት ጊዜ የደጃዝማች ወዳጅ የነበረ አሜሪካዊ ኢትዮጵያዊት አግብቶ ኖሮ አሁን በሷ በኩል የጨለማው ጊዜ እያለቀ እየደቀቀ መሄዱን ለማብሰር “ጎህ” የሚል ጋዜጣ አስጀምረናል። ከፊድራውም፣ ከጋዜጣውም፣ ከቴሌቪዥኑም ደህና እያስተባበርን ነው። ከላይ የኛ ሰዎች አሉ። ይደግፏቸዋል። ከስር ሰለሞን ይዞት በነበረው ክፍል በመንግስት ገንዘብ ገበሬ እናስተምራለን እያሉ ደህና ይዘውልናል። እርሻው እንዳይታረስ ተደርጓል። ክብሩ ይሰፋ።

በሴቶችም በኩል ደህና ይዘናል። ሴት ካልተደራጀች ብሎ አንድ ሰሞን ቢጨማለቅብን የምትሆን የምትሆነዋለን፤ ዶሰኛ ምላሰኛዋን መርጠው ዴምዎቹ አስገቡ። የሚያገኝዋቸውን ደርጎች ርስ በርሳቸው እያጋጩ ፈላጭ ቆራጭ ሆነው ቁጭ አሉ። ጥቂት ያስቸገሯቸውን ግፍንቶች ፈጠራና ልብወለድ ቢያስወሩባቸው በረገጉ። ጥቂቶች መጥኝ ቢሉ አባረሯቸው። ከዚያ ይኸውልህ ተንዘራፍጠው ይዘው “ከኛ ሌላ አስቲ ማነች ወንድ ሴት የምታደራጅ” ብለው ደህና አፍነው ይዘውልናል። ግዜህን አቃጥላለሁ እንጂ እነዚህ ልጆቻችን ራሳቸውን ሰውተው ሴቱ እንዲጠላቸውና ማህበር የሚሉ ነገር እርም እንዲል በዚህ ቀውጢና አጣዳፊ ጊዜ አንድ አመት ተኩል፣ የ13 ሚልዮን ሴት ግሬት ለመቋቋም ያደረጉትን ተጋድሎ በዘረዘርኩልህ ነበር። ፈጣሪ ይቁጠርላቸው።

አንዲን ታውቃት ይሆናል። የዳዊት አብዱ ልጅ ነች። የዚያ የልሁል ጌታየ ክርስትና ልጅ። ትንሽም ቢሆን እንደምንም የተጣቀሱት ነገር ደግ ነው። ታዲያ በኛ መንግስት ጊዜ አባቷ በአምባሳደርነት ካርቱም ሆኖ አንዴ በዚያ ሳልፍ አይቻል ነበር። ልጅ ነበረች። አሁን ደህና ይዘልናለች።

ሴት እኩል ነች ከተባለ ወዲህ አማርኛችን በተራክቦ ቋንቋ አዳዲስ ፈሊጥ ያሰማን ጀምሯል። ልጆቻችን “የሰፊዋን ሴት የመደብ ትግል እናስተባብራለን” ብለው ኮሚቴ አቋቋሙ ሲባል አገር ጉድ አለ። እኛ እንኳን ኮሙኒዝም ሴቱን የጋራ ያደርጋል ሲባል ቀደም ብለን ሰምተነው ስለነበረ ግር አላለንም። ትንሽ ግራ የገባን በዚህ በመጣ ጉዳይ ከዳር ሆነው ምኑን ከምን እንደሚያስተባብሩት አልከሰት ስላለን ነው። መቼም “እኛ እንትን ሴቶች” ሲሉ ድፍረታቸውን አደንቃለሁ። ወታደራዊ ነገሩን የጠላው አይመስልም። የቋንቋ አዋቂዎች ግን ተቃውሞ አስምተዋል የሚሉ ሰምቻለሁ።

ወደ ቁምነገሩ እንመለስና እነዚህ ጎበዝ ልጆች ሊረዱ ይገባል። የጠሏቸው ዲሞ ወይም ዴሞ ይሏቸዋል። ከዴሞክራሲያ የተቀዳ መሆኑ ነው። ታዲያ እርሱም ቢሆን የሰደቧቸው መሰላቸው እንጂ ለጎበዝ የፈረሰ ስም ነው። የጅማን፣ የጎንደርን፣ የድሬዳዋን ግንብ ሁሉ በፅሁፋቸው ሲያጥለቀልቁት እናንተ ተመልሳችሁልን ጊዜያዊ ህዝባዊ መንግስት የምታቋቁሙበት ቀን በየግድግዳው ተፅፎ ይታየኛል። ፖሊሱም ነገሩን ወዶታል። አስተማሪዎችም ያቺ የደሞዝ ነገር ስላለች አይጠሉም። በየጠቅላይ ግዛቱም ገዥዎች ውስጥ ውስጡን ይደግፋሉ። አሁን በዚያን ሰሞን እንኳን እዚህ ሃገረህይዎት / አንተም ትገዛው ነበር ታውቀዋለህ/ አንድ የኛ ሰው በኋላ የገደሉት ጀግና ከሁለት ዴሞዎች ጋር ሆኖ አገር በጠበጠ። ኦቶቡስ እንዲያቃጥሉ ተደርጎ ፖሊሱም በንቲ የተባለውም ገዥው በዝምታቸው ተባበሩ። ትንሽ የጎዳን ይኸ ቀን ወጣልኝ የሚለው ገበሬ ነው። ልጆቹን አስያዛቸው።

መቱና ጎሬም የኛ ሰዎች ዴሞ አስተማሪዎችና ዘማች ይዘው ጥቂት ስራ ፈት ገዝተው ይህን አገር የሚበጠብጠውን ሁሉ አጋለጡት። ለአገራችን ባዳ የሆነውን የቻይና መፅሃፍ የሚሸጥበትንም ሱቅ በታተኑት። ግን ምን ይሆናል

ል። አምሳ ሰዎች እነ ባላምባራስ ገዳሙ ሳይቀሩ ስንት ትላልቅ አዛውንት አሰረብን። ልጃቸው ተካልኝም እንደ ቀላል ሰው ተነሳ። የሎስ ያንሳቸውና። መቼ እነሱ ብቻ? ሰለምን በኩረም ሳይቀር። እረ ስንቱን? ለጊዜው ጉድ ሆነናል። ቢቻል በክፍሌ በኩል ወደናንተ እንዲመጡ ይደረግ። እዚህ “ብርሌ ከነቃ አይሆንም እቃ” ነው። አይረቡንም። እሱንስ ባያነሱት አይደል? ብዙም ሰው ተያዘብን። አባታችንም የደረሰባቸውን ሰምተሃል። አሜሪካኖቹ እንኳን ሳይቀሩ ቅር ተሰኝተዋል። ደግነቱ ምንም ቢሆን ከነርሱም ውስጥ ክርስቲያኖች የጨዋ ልጆች ስላሉን የዲቃሎቻቸው ነገር ሳይነሳ ቀረ። ከታሰሩበትም እንዲያመልጡ ከሲቪሉም ከወታደሩም- አስተባብረን አምልጠው እርሳቸው ካሰሩት ከጎፋ ሰፈር ገብርኤል ልከናቸው ነበር። ሳይቸግራቸው ወጥተው ጎጃም በረንዳ ስአት እላፊ ተያዙብን።

ውድቀታችንን ስዘረዝር ነገሩ ሁሉ የከሸፈ እንዳይመስልህ። ብዙ የተወጠነ ነገር አለ። እኔም ራሴ በአለፈው ሰሞን ለየካቲት መጀመሪያ ያቀድነው ሳይሰምር ቢቀር አዋቂ ዘንድ ሄጄ ነበር። ታዲያ ስለ ደርግ ብጠይቀው ብዙ አጫወተኝ። ያስቃችሁ ብየ ነው እንጂ ነገሩ ቁም ነገር ኖሮት አይደለም። ከአለውማ ምን ተረፍን?

አዋቂው እንደሚለው ደርግ ግሱ ደረገ ነው። አንድ ሆነ፣ ተጋጠመ፣ በአንድ ታነፀ ማለት ነው። ነፋስ የማይገባው ህብረትን ይገልጣል። የኛ መንግስት ኮሚቴ የሚለው ነው። ዛሬ ግን ለርእሰ ብሄር በአዋጅ ስለተሰጠ ቃሉ ተከበረ። አሰፈራ። ለደርግ ይዳርገኝ ካለ መሃላ ነው። ሲያማ ደርጎች ይላል። በጋልኛ ደርጊ ይለዋል። ታዲያ ቃሉ እንደሚገልጠው ሳይሆን ደርግ ጥርቃሞ እንጂ የተዋሃደ አይደለም። የፍካሬ ከዋክብት አዋቂዎች በጉጉት እንመስለዋለን። እንደ ጉጉት ጭብጥ ያለ ነው። ከንፋን ግን አንዳንዴ ይዘረጋል። ከንፎቹን ልዘርጋ ያለ እንደሆነ ሰፋፊ ግራ ክንፍና ቀኝ ከንፍ ብዙም ንኡሳን አክናፍ ይታዩበታል። ሲከንፍ አንዴ ወደፊት አንዴ ወደኋላ አንዴ ወደታች አንዴ ወደላይ ክፉኛ ድንብርብር ስለሚል ራድዮው አንዳንዴ በማስታወቂያ እያስመሰለ “በለው! ሽማግሌው ተደናብሩ እንደ ልማዳቸው!” እያለ በአግብኦ ያሸሟጥጠዋል። እንደ ደርግ ያደናግርህ ከተባለ እንደ ክፉ እርግማን ይቆጠራል። ከግራ ከንፋና ከቀኝ ከንፋ ላይ ኩስ የነካው ጭራ አለው። ጭራውን ሲጠየፈው “ከአብዮት በላይ ማንም የለም” እያለ እያማተበ ያስከረክማል። ዝም ሲል ደግ አይደለም። ድፍን አገር ይደናገጣል።

ማርሸና ሸለላ ይወዳል። የፍየል ወጠጤ ቀለቡ ነው። ምሱን ያገኘ ለት ካልተደለቀ፣ ካልተሸለለ የበላው አይረጋለትም። ቅዳሜ ቅዳሜ የኛን ሰፈር ያሸብራል። ላባው የኮርያ አረንጓዴ ነው። ሰረገላው ሮሽር ነው። ሌሎች የደከሙበትን ለመውሰድ ሰብሳቢ እድል አለው። ጉረኛ ነው። መጀመሪያ ይደነግጣል። እየቆየ ግን ደፋርና ልበ ሙሉ ይሆናል። በልጅነቱ ነጭ ክፍሉ ነው። እያደር ግን ይጠናወተዋል። ክፍሉ ገጠር ነው። ከተማ አይሆነውም። በዘንግ ቆሞ መናገር አይችልም። ተቀምጦ ሲመክር ግን አዋቂ ነው። ሰላም ሲፈልግ ነገር ወዳለበት የመግባት እድል አለው። በብዙ ነገር እድለኛ ነው። ነገር ግን እድሉን በገዛ ራሱ ያጠፋዋል። ወደኋላ ጊዜ ጥቅሙን አባራሪ እንዳይሆን ያስጋዋል። በየካቲት ስድስት ቅዳሜ ለእሁድ አጥቢያ በውድቅት ለሊት መቅሰፍት ያስፈራዋል። ዴሞክራሲአይኤ የተባለች የዛር ውላጅ ክፉኛ ትፈታተነዋለች። ነገር ግን ዴሞክራሲአይኤ ክፍሏ ቀንም ጨለማም ሳይሆን ጎህ ነውና ትሸነፍለታለች። ተቸነፍኩ ብላ ትበርራለች። ትንሽ ቆይቶም ዴሞና ህብረት የሚባሉ ሁለት አካይስት ተባብረው ይፃረሩታል። መድሃኒቱ የቢሮና የመሬት መሽገር በሰፊው ማሳደን ነው። መሽገሩን አስጨፍልቆ ከነጭ ተቀጥላ ጋር ደባልቆ በአስራ አራት ወንድና በአንዲት አንስት አጋንንት ተከቦ በሱ ይታጠን።

ነጭ የተባለ ከግቢው አያስቀርብ። ትምህርተ ማርቆስና መልክአ ማኦ አፅፎ ይያዝ። አንድ ፅዋ የአብዮት ጠበል በየቀኑ ከመጣጣት አይቆጠብ። የፍየል ወጠጤ እየሰበሰበ አይቀልብ። ወጠጤው ያድግና ትከሻው ይሰፋል። ልቡ ያብጣል። ለጭሮ አዳሪው ይተውለት። ጭሮ ያወጣዋል። አርዶ ይጨርሰዋል። ቢላውን ብቻ ይሰጠው። በቋራና በአምባላጌ በባሌ የሚፈነጩትን አካይስት ቀንዳም ቀንዳሙን ጭዳ ያድርግ። ግልገል ግልገሉን ትምህርተ ቁስአካል እያስደገመ ያስጠምቅ። በዘመነ ዩሃንስ ወንጌላዊ በሚያዝያ መጨረሻ ቅዳሜ ቀን ሲአይኤ የተባለ የዘመድ ጠላት በፍየል ወጠጤና በዲሞ መድሃኒት ያደርግበታል። ዳር ስሜን አገር አይሆነውም። ከበረኽኛው ወዳጅ ያብጅ። አብረው ደብረ ማርቆስ ወማኦ አንድነት ካልፀለዩ አይድኑም። አብረው ጠፊ ናቸው ይላሉ።” አለኝ።

እኔ እንኳን በኮከብ ቆጠራ እምብዛም ስለማላምን ነገሩን አነሳሁት እንጂ እውነት ነው ማለቴ አይደለም። ትንሽ የገረመኝ ከአብይ ያም በፊት በፊት ያሰብናትን ነገር በማወቁ ነው። ወይም እርሱንም ገዝተውት ይሆናል። የድሮ

አዋቂ ማርቆስንና ማሐን መች ይጠቅስ ነበር። ስለዚህ እርኩስ አጋንንትም ጠይቁው ነበር። “በጎህ መፅሔታችሁ 107 ጊዜ ስሙን አፅፈህ ያንን እሳት ጨምርና አመዱን ወላድ ሴት ፈልገህ በነጭ በግ ደም እየበጠበጠች ሰባት ጊዜ ታ ሰገንጭህ። ስድስቱን ትፋው። ሰባተኛውን ግን የደመኛችሁ መጥፊያው ነውና እሱን ዋጠው።” ብሎች ነበር። ታዲያ ይህ ሁሉ ተደርጎ በሰንተኛው ቀን ነው ሰዎች አየነው ብለው አስደነገጡኝ። አልያዘም። በኋላ መልሼ ሳጠያይቅ የአሜሪካኑ ሚስት ለካ ቁጥር ስታ 109 ጊዜ አፅፋው ኖሯል። በእኛ በኩል ትንሽ የዲሲፕሊን ጉድለት አለ።

“አድሾኬት” ጠበቃ ብላችሁ በፈረንጅ ቋንቋ ጋዜጣ መጀመራችሁን ከዚያ የመጣ ሰው አጫወተኝ። እኔ እንኳን የጥብቅና የጥብቅና ሚዳቆ በዚህ ቅምዝምዝ በዚያ እንዳይሆንብን ወይ በኛው ቋንቋ እዚሁ ማስተባበሩ አይሻልም ነበር ወይ ይህስ ባይቻል እነዚያ እርኩሶች እንደሚያረጉት እዛው እያሳተማችሁ አትልኩልንም ነበር ወይ በሚል ቅር ተሰኝቼ ነበር። ሰውየው እንደ ነገረኝ ከሆነ ለእኛ ቋንቋ እዚሁ ልጆቹ የሚያሳትሙት ይበቃል። እዚህ በፈረንጅ መውጣቱ ለዚያ መላወሻ የሚሆነውን ገንዘብ ለመሰብሰብ ያመቻል ሲለኝ ተፅዕኖኗል። “ጠበቃ” ብላችሁ በመሰየማችሁ ግን ሰው ግራ ተጋብቷል። ተራ ወንበዴ መንግስት ሆኖ ህግና ስርአት በጠፋበት ጊዜ በየትኛው ህግ ለመሟገት ነው የሚል ጥርጣሬም ነበር።

ነገሩን ያብራራልን የሚቼ የደጃች ትርፌኑህ ልጅ ነው። በአለፈው ሰዎን ዘመቻ ከሚሉት ኮብልሎ እዚሁ ከኛ ጋር ነው ያለው። ታዲያ ጊዜው እናትና ልጅ የሚያጨካክን ሆነና የመጣ እለት እናቱ ወይዘሮ አልፍነሽ “ሶሻል ሶሻል እያልክ አፍህን ስታሾል መሬቴን ያስፍርድ አስነጠክኝ፤ ህጋዊ ቤቴን ያስፍርድ አስወረስክኝ፤ ዛሬ ደግሞ ምን ፈልገህብኝ መጣህ?” ብላ አያነሱ ድንጋይ አንስታ አናቱን ልትተረትረው ነበር። የዚያን እለት ሴት ልጃቸው በለጥሻቸው ባሏ ከወታደር ጠርጥሯት እገላለሁ ቢል ጠፍታ እናቷ ቤት መጥታ ኖሮ ኡኡ ብላ ጎረቤት ደርሶ ገላገለ። ምን አለፋህ ውካታ በውካታ ከሆንን በኋላ እኛም ደርሰን ነገር አብርደን ጠዋታ ጀመርን። ዘማች ኩራባቸው ሁሉንም አስረዳን።

እናንተ “ጠበቃ” ብላችሁ መጀመራችሁን እሱም ነገረን። ልጆቼም ቀደም ሲሉ “ጠበቃህ እንጂ ነገረ ፈጅህ አይደለሁም” በሚል ፅፈው እንደነበረ አወሳልን። በዚህም ያለ ስርአት ያለ ፍርድ ለደረሰብን በደል የምንፋረድበት ቀን መቃረቡን አበሰረልን። የኛ ሰዎች ከልጆቼም ጋር ተነጋግረው በውስጥም በውጭም ህግ ሲመለስ ለእስጥ አገባው ዝግጅት ተጀምሯል አለን። አብዮታዊ ወጣት በተሰኘው ወረቀታቸው ላይ “ህጋዊ ቤታችን ተነጠቀ” በሚል አዘናግተው ጣል ማድረጋቸውን፤ ላብ አደር በተሰኘልን ጋዜጣም “መሬት ተነጠቀ” ብለው ዳር ዳር ማለት መጀመራቸውን አስረዳን። ይህንን ሁሉ የሚያስተባብርልን ተወዳጅ ጋዜጣችንን ልጁ ሁሉ “ዴሞክራሲያዊ” እያለ እንደሚጠራው ጠላቶቹ ግን “ዴሞክራሲያዊ” ብለው እንደሚጠሩት ነገረን። ልዩነቱ ግን አልተከሰተልንም። ምሁራን ናቸውና ያውቁታል ብለን ዝም አልን። በእናንተም በኩል ያሉት ልጆቻችን በአሜሪካን አገር ተሰብስበው አምና በነሃሴ ወር ይህ አህዛብ ጉግ ማንጉግ ወንበዴ ያስፍርድ ህጋዊ ቤታችንንና መሬታችንን ነጠቀን እንጂ በኮሙኒስትም ቢሆን ባይሆን ሃይማኖት ይከለከላል እንጂ መሬት አይነጠቅም፤ በእርስትነት መመለስ አለበት ብለው ከአዋቂዎች እየጠቃቀሱ መወሰናቸውን ነገረን። ወላድ በድባብ ትሂድ እንጂ ህጋዊ ቤታችንና መሬታችን እንደተነጠቁ አይቀርም! ይህ እንግዲህ በአዋቂዎችም ያልተደገፈ እውነተኛው ኮሙኒስት ሳይሆን ወንበዴ ጉግ ማንጉግ መሆኑ ነው ማለት ነው። ድሮ ስ ቢሆን ከኛ ወዲያ ኮሙኒስት። አንተም የምታውቀው ነው። አሸከሩን ትቶ የሚበላ ማን ነበር? ልጆቻችን ከመፅሃፍ እየጠቃቀሱ ይህንን ሁሉ እያስረዱ ነው።

ባለፈው ሰዎን እንኳን ከመተንፈስ አቅም መተንፈሻ ሊያሳጣን “ዴሞክራሲ በገደብ” እያለ ባንዳው ሁሉ ሲደነፋ ኩራባቸው ስሙን ሃማች ማሆጋኖ በሚል ለውጦ ቀጥ አድርጎ እንደተከራከረልን ይህንን ተራማጅ ነኝ የሚል ፎቃቃ የድሃ ልጅ ሁሉ መልሶ አፋን እንደገደበልን አበሰረልን።

ይሄኔማ ተወኝ። መልሰን ወይዘሮ አልፍነሽን ማባበሉ ባለን። “ወይኔ ልጄን! አሁንም ኮሙኒስት መስሎኝ ገድየው ነበር! እውነትም ጠበቃ! የምን ነገረ ፈጅ! ወይኔ! የህጋዊ ቤቴ ጠበቃየን ገድየ ነበር። ወይኔ በሞትኩት.....” እያሉ እየየ ሆነ። ልጁም አዋቂውም ሃይ ሃይ ብሎ ነገሩ በረደና አንድም ሶስትም የሆኑትን የስላሴዎችን ምስጢር እያደነቅን ጉድ አልን። ታዲያ ፊታውራሪ ተሰላም ከጭሰኞቻቸው መግባባት እያቃታቸው ተቸግረው እኛው ጋር ነበሩና ፡

‘ታዲያ ልጄ እናንተም ለህጋዊ ቤታችን ጠበቃ ስትሉ፤ እኛም ለህጋዊ ቤታችን ጠበቃ ስንል ይኸ ምናምንቴው አይጠረጥርም?’ በሚል ጣል አደረጉ። ከራሳቸውም “አወን ሊመስል ይችላል። እኛ ግን ከግራ ነን።” ብሎ ትንሽ ግራ አጋባን። ነገሩ ሳይብራራ አሸከር ገብቶ “ማርታ ዋለልኝ ነኝ የምትል ልጅ መኪና ይዛ ቆማለች” ቢለው እየከነፈ ወጣ።

ለአሁን ግን ጎራው የጭንቅ የመከራ ሆኗል። ደርጉን አስጨንቀን ይዘናል። በሸዋ ከበደ ብዙነሽ፤ ደጃዝማች አስራት የሌሊት ቁር የመክልት ሃሩር ተቀብለው በአንድ ፊት ይዘዋል። ዴሞዎች ናዝሬትን፤ ደብረ ዘይትን፤ አቃቂን፤ መቂን ለማዘረፍ ስራ ፈቱን ያነሳሳሉ። አዲስ አበባም ለሚያዝያ 23 ደርጉ ያዘጋጀውን የሰራተኛ ቀን በደም ባህር እንዲጥለቀለቅ እንዲያደርጉ ተነጋግረናል። ካልተጋደሉ ደመኛ መሆን አይቻልም። ነገሩ ቀላል ነው። ደመወዝ አቀንሳለሁ ብሎ ስለሚቀባዥር ዋና ዋናዎቹ የአየር መንገዶች፤ የባንኮች፤ የኢንሹራንሶች መሪዎች ቅር ተሰኝተዋልና ተነስተውበታል። ኤርትራ ትገንጠል የሚል ፅሁፍ ይዘው ከወጡ ወታደሩ ቢታዘዝም ባይታዘዝም መተኮሱ አይቀርም። ትንሽ ከደቆሱትም ይተኮሳል። ካልተሳካም እንተኮስበታለን። ያኔ ዝም ብሎ አያይም። ጥል ያለሽ በዳቦ የሚል አናጣም።

ሰሞኑን ደሞ የተያዘው ውይይት የሚሉት ነው። ባንዳዎቹ ዴሞዎችን ለማሸነፍ እንችላለን በሚል ፎክረው በጋዜጣ ውስጥ እንከራከር ብለው አስፈቅደው አንድ ሰሞን አስጥ አገባው ቀልጦ ነበር። የጦጣን ልጅ በዛፍ የፀጋን ልጅ በመፅሃፍ ማን ይችላል እንዲሉ እኔ አይሆንም ይቅር፤ ባንዳዎቹ አይቻሉም፤ ብቻቸውን ይለፍልፉ፤ ተው በኋላ እንዋረዳለን ብየ መክፈ ነበር። አሁን ሲያዩት ተቀብለውኛል። እነሱ እንኳን አንዳንድ ጋዜጠኞችን ስለያዙ ይጠቅመናል ብለው ነበር። በነፃ መከራከር አልተቻለም ብለው ሊወጡ ተቆርጧል። ዞሮ ዞሮ ጉዳዩ የሚጎዳው ሁለቱም ወገን የሚጠቅሰው ያንኑ የጉግማንጉግ መፅሃፍ ስለሆነ አንዱ ሲናገር ያፈዝ አንዱ ሲናገር ያደነዝዝ እየሆነ ህዝቡን መመረዝ ነው በሚል ነው። ዴሞክራሲ የሚሉት እውነት ያለገደብ ቢሆንም የኛን የኛን እየጠቀስን እናሳየው ነበር። የምግባራትን ሽቶ እያሸተትን በሃይማኖት የህዝቡን ልብ እንሰብቀው ነበር።

አሁን ደግሞ በየመስሪያ ቤታችሁ ተወያዩ ብለዋል። እርግጥ ደርጉን ለማማት ከተቻለ ይጠቅመን ነበር። ግን አርአስት እየወሰኑ ወደዚያው ወደ ኮሙኒዝም ማስተማር እንዳያዘነብል ስለሚያስፈራ ዴሞዎቹ በጠነከሩበት መስሪያ ቤቶች ወይም ለአለመወያየት፤ ገፍቶ ሲመጣም ሌላ አርአስት እየተዘጋጀ እንዲነጋገሩ እየተሞከረ ነው። ሰው ሁሉ ተሰባስቦ ደርግ ይውደም ሲል ለአመሉ ይቅር ይል የለ፤ ለኛ የሚጠቅመን ውይይት ሆኖ ባዶ ይጠላልና የመከራ እንጀራን የሚመገበው ይሄ ስራ ፈቱ በየሰፈሩ በየእድሩ ስለችግሩ ሲወያይ፤ ነጋዴውም፤ ካህናቱም፤ የቢሮ ፀሃፊውም ስለ ደመወዝ መቀነስ፤ ስለ ታክሱ መብዛት፤ ስለ ሃይማኖት መደፈር ሲወያይ ነው። ወደዚያው እንወስደዋለን። ግድ የለም።

ስለሆነም ውድ ልኩል ወንድሜ እናንተም ተዘጋጁ። ብልህ የአመቱን ሞኝ የእለቱን ነውና የአሁኑን ዴሞዎቹ ይዘውልናል። እኛ የወደፊቱን እናዘጋጅ። ወደ ሎንዶን በቅርቡ የላክነው መኮንን እንደጀመረላችሁ ሁሉ አምባሳደሮቹን አስተባብሩ። አሜሪካኖቹም አሁን መለስተኛ ብሎ አቅዱን አውጅዋልና የቀረቻቸውን ተስፋ እንዲቆርጡና በጦር ሃይሉ ውስጥ ያሏቸውን መኮንኖች እንዲያንቀሳቅሱ ገፋፏቸው። እስከ መቼ አድብተው ሊቆዩ? ኦስማን ሳላህ ሳቤም አረቦቹ ለእነርሱ ብቻ ሳይሆን ለእኛም ይበልጥ እንዲረዱ እንዲገፋፋ ይደረግ። አስመራ እንደወደቀች የጥንት መንበረ መንግስቱን ጎንደርንና የደቡቧን መዲና ጅማን እንድንይዝ ዝግጅቱ ይቀጥል። ሱማሌም ጋር ንግግር መጀመር ነው። እስከ ጅጅጋ ቢይዙ ይበቃቸዋል። ጂቡቲንም ቃል መግባት ነው። እርግጥ ኋላ ይቸግረናል። ግን ወተቷንም አልለቅ ጥጃየም አይከሳ አይሆንም። አሜሪካና ሎንዶን ያሉት የዴሞ ሰዎች በስድብ ብቻ መወሰናቸው አልገባችም። የኤርትራን ተማሪዎች ጨምረው አንዳንድ ኤምባሲ እንዲደበድቡ ይደረግ። ከክረምት በፊት የደርጉን ነገር መጨረስ ያስፈልጋል። ከዚያ የስልጣን ነገር ሽ ያጭሽ አንድ ያገባሽ ነው።

እግዚአብሄር ከረዳን እስከ መስከረም ልጆቹንም አሁን የለመዱትን መደብ ትግል፤ ሰፊው ህዝብ ወዘተ የሚል ፈሊጥ እናስተዋቸዋለን። የፈላ ጠጅ የደረሰ ልጅ ማስቸገሩ አይቀርምና አባት አንዳንዴም በልጁም ቢሆን መጨከን ይኖርበታል። አንዳንዶቹ ከካብ አይገባ ድንጋይ ናቸውና ከኹብ ለቅሶ የሄደችው አህያ እድል ይገጥማቸዋል።

* እዚህ ላይ ሸሙጥ ለዴሞዎች የምትሰጣቸው ማስጠንቀቂያ አለ። እንኳን የሸሙጥን አሰራጮች ሌሎችን ተራማጆች አሁን እንደ ጀመራችሁት ለፖሊስ ብትሰጡ ወይም ብትደበድቡ ሸሙጥ ለፖሊስ ብቻ አትሰጣችሁም። የ³⁶ ዋና ዋና ዴሞዎች ስም እስከነ ህይወት ታሪካቸውና ስራቸው በሚቀጥለው ቁጥሯ ላይ ታወጣለች። እስከዛሬም ያባ ለጓችሁ የሰፊው ህዝብ ድምፅና የሌሎች ጋዜጦች አዘጋጆች ናቸው።